

Antibioticareductie zal moeten lukken zonder zinkoxide

nieuws

Vooral in de periode na het spenen van de jonge biggen gebruiken varkenshouders antibiotica. Door toepassing van zinkoxide, niet als voederadditief maar in een hogere concentratie als geneesmiddel, kan het gebruik van het antibioticum colistine tegen speendiarree teruggeschroefd worden. Denemarken boekte daar spectaculaire resultaten mee en ook in eigen land bewijst dit zijn nut sinds het in 2013 toegelaten werd. Kenniscentrum AMCRA had daar destijds op aangedrongen zodat we voorzitter Jeroen Dewulf (UGent) vragen of het een streep door de rekening is dat zinkoxide verboden zal worden als diergeneesmiddel. Een meerderheid van de lidstaten zou het advies van het Europees geneesmiddelenbureau daaromtrent volgen.

🕒 23 JUNI 2017 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:40

Lees meer over:
dierziekten

Vooral in de periode na het spenen van de jonge biggen gebruiken varkenshouders antibiotica. Door toepassing van zinkoxide, niet als voederadditief maar in een hogere concentratie als geneesmiddel, kan het gebruik van het antibioticum colistine tegen speendiarree teruggeschroefd worden. Denemarken boekte daar spectaculaire resultaten mee en ook in eigen land bewijst dit zijn nut sinds het in 2013 toegelaten werd. Kenniscentrum AMCRA had daar destijds op aangedrongen zodat we voorzitter Jeroen Dewulf (UGent) vragen of het een streep door de rekening is dat zinkoxide verboden zal worden als diergeneesmiddel. Een meerderheid van de lidstaten zou het advies van het Europees geneesmiddelenbureau daaromtrent volgen.

In meerdere Europese landen lukte men in een reductie van het antibioticagebruik in de varkenshouderij door toepassing van hoge concentraties zinkoxide in het voeder kort na het spenen van de biggen. AMCRA, het kenniscentrum voor antibioticagebruik en -resistentie bij dieren, adviseerde om zinkoxide ook in ons land op te waarderen van voederadditief tot diergeneesmiddel. Omdat zinkoxide effectief zou zijn tegen speendiarree moet het in hogere concentraties verstrekt worden. De overheid sprak destijds met de veevoederindustrie af dat er minder zinkoxide toegevoegd zou worden aan vleesvarkensvoerders zodat er ruimte ontstaat om een hoge dosis in te zetten tijdens de eerste 14 dagen na spenen. Via de mest van de dieren komt de zink immers in het milieu terecht. Anders dan voor mens en dier is het zware metaal voor planten wel vrij toxisch.

De verwachtingen van AMCRA werden ingevuld in de zin dat na de toelating door de overheid het gebruik van zinkoxide als preventief geneesmiddel bij jonge biggen snel steeg. Gelijktijdig daalde het gebruik van colistine, het antibioticum dat ingezet wordt ter bestrijding van speendiarree. Eind vorig jaar plaatste het Europees geneesmiddelenbureau (EMA) vraagtekens bij deze in Europa wijd verspreide en succesvolle aanpak. Het negatieve advies van EMA kwam er naar aanleiding van de zorgen omtrent de mogelijke risico's van niet-afbreekbaar zink in het milieu en het risico op antimicrobiële resistentie. Harde bewijzen voor dat laatste zijn er niet

maar literatuuronderzoek geeft aan dat langdurige blootstelling aan hogere doseringen zinkoxide selectie op MRSA-bacteriën als negatief neveneffect kan hebben.

Officieel is het nieuws nog niet, maar binnen het comité diergeneesmiddelen zou een meerderheid van de lidstaten het EMA-advies ter harte nemen en bijgevolg zinkoxide verbieden. Het Nederlandse vakblad Boerderij schrijft dat het verbod aangenomen is met een overgangstermijn van vijf jaar. De lange overgangstermijn zou alles te maken hebben met de effectiviteit van zinkoxide tegen speendiarree. Alternatieve methoden vragen tijd want het is niet de bedoeling dat het antibioticumgebruik opnieuw stijgt.

“In het licht van de doelstelling om het diergeneeskundig antibioticumgebruik in eigen land tegen 2020 te halveren, kunnen zinkoxide en colistine geen communicerende vaten blijven”, reageert AMCRA-voorzitter Jeroen Dewulf op het nieuws. Grote zorgen over het nakend verbod op zinkoxide maakt hij zich evenwel niet. “Het ligt in de lijn van de aanpak die we voor ogen hadden, namelijk in eerste instantie de antibioticumreductie realiseren via zinkoxide en daar op langere termijn in slagen met aangepast management (o.a. vaccinaties) en voeder. Vandaag zijn er al varkensbedrijven die speendiarree zonder zinkoxide onder controle hebben, wat mij sterkt in de overtuiging dat het kan. Wat de voorlopers doen, moeten we trachten uit te breiden naar de ganse varkenssector.”

De “voldoende lange overgangsperiode” laat volgens professor Dewulf toe om varkenshouders voor te bereiden op het verbod en te evolueren naar een verminderd gebruik van antibiotica én zinkoxide. “Het vergemakkelijkt de zaak niet maar scheidt geen onoverkomelijk probleem. Het bekampen van antibioticaresistentie stelt veehouders en dierenartsen voor vele uitdagingen, maar de sector heeft al getoond daarmee overweg te kunnen.” Eind volgende week rapporteert AMCRA over het antibioticagebruik bij dieren in 2016. Over de resultaten kan de voorzitter nog niet veel kwijt, behalve dan dat ze “hoopgevend” zijn en het een kwestie is van op de ingeslagen weg door te gaan.

In samenwerking met: Boerderij

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra